

Uavklart om godkjenningsordning for utenlandsstudenter

Per Halvorsen
journalist

Helse- og omsorgsdepartementet vil forbedre praksisen for godkjenning av utenlandske helseutdanninger som leder til autorisasjon i Norge, men avventer resultatene av de rettslige prosessene i ESA og domstolene.

Statssekretær Anne Grethe Erlandsen. Foto: Bjørn Stuedal, Helse- og omsorgsdepartementet.

Statssekretær Anne Grethe Erlandsen (H) sier i en e-post til Psykologtidsskriftet at studenter som skal ta helsefaglig utdanning i utlandet, bør ha tilstrekkelige forutsetninger for å kunne vurdere om utdanningen de vil ta, kvalifiserer til lisens eller autorisasjon i Norge.

- Det er derfor viktig at myndighetene gir god nok informasjon om lover, regler og praksis. Vi forstår også at studentene ofte ser på tidligere godkjenningspraksis. Endringer i godkjenningspraksis må derfor kommuniseres så fort som mulig.

- *Hva er det viktigste som bør gjøres for å skape større forutsigbarhet?*

- Det har de siste årene blitt gjennomført tiltak for å forbedre og forenkle ordningene. Vi har for eksempel fått til økt samordning og klargjøring av informasjonen som finnes på ulike nettsider, opplyser statssekretæren.

Kritikk fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen påpekte i **en rapport som ble publisert 18. juni 2019**, at mange utenlandsstudenter som studerer til regulerte yrker, ikke mottar tilstrekkelig informasjon om hvilke utenlandske studier som godkjennes i Norge. Problemet gjelder først og fremst helseyrkene, der myndighet til å godkjenne utdanningen ligger hos Helsedirektoratet.

Riksrevisjonen tok i rapporten blant annet utgangspunkt i erfaringer med ELTE-saken, der Helsedirektoratet endret godkjenningspraksis for psykologistudenter i Ungarn. I rapporten heter det at saken har vist at det kan være hensiktsmessig «...å fraråde noen utdanninger og utdanningsland som direktoratet forventer at ikke vil føre til godkjenning.»

Akkrediteringsordning?

Norsk psykologforening har foreslått en egen **akkrediteringsordning** som blant annet innebærer at lisensperioder skreddersys alt etter hvilken utdanningsinstitusjon studentene har studert ved, en ordning der det også fremkomme hvilke studieløp som *ikke* gir norsk lisens og autorisasjon.

Statssekretæren sier forslaget vil bli vurdert sammen med andre forslag i det videre forbedringsarbeidet.

- Når det gjelder psykologutdanningen, vil departementet i første omgang avvende utfallet av de rettslige prosessene i domstolene og EFTAs overvåkningsorgan, ESA, skriver Erlandsen.

EFTAs overvåkningsorgan ESA åpnet i juni 2018 **formell sak mot Norge** etter å ha mottatt klager fra studenter som har fått avslag på søknad om å få godkjent mastergrad i psykologi fra Eötvös Loránd University (ELTE) i Ungarn. Kjennelse i den såkalte ELTE-saken som gikk for Oslo tingrett i oktober, vil foreligge i siste halvdel av november.

Bør ligge hos Helsedirektoratet

I september leverte Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NOKUT) resultatet av sin **kartlegging av godkjenningsordningene for regulerte yrker i Norge**. NOKUT tar i utgangspunktet til orde for en felles godkjenningsmyndighet for regulerte yrker, men anbefaler at Helsedirektoratet beholder sin sentrale rolle i arbeidet med å godkjenne helseutdanninger i utlandet. Begrunnelsen er både at direktoratet er godkjenningsmyndigheten med flest søknader om godkjenning og har sterk fagkompetanse, og at det har kommet langt i å utvikle et eget saksbehandlingssystem. Helseyrkene er dessuten omfattet av et eget lovverk, helsepersonelloven, argumenterer NOKUT.

Økende andel med utenlandsutdanning

Ifølge **statistikk fra Helsedirektoratet** var det 955 norske psykologstudenter i utlandet i studieåret 2017 - 18. Norske psykologer med utenlandsk utdanning utførte i 2016 nesten 900 årsverk, cirka 16 prosent av psykologårsverkene. I følge statistikken har de aller fleste av disse nordisk psykologutdanning.

Norske psykologer med utenlandsk utdanning utførte 397 flere årsverk i 2016 enn i 2012, en økning på cirka 80 prosent.